

Landinrichting

LANDINRICHTINGSPROJECT

PLATEAU VAN MOORSEL

PLANPROGRAMMA

project plateau van moorsel

PLANPROGRAMMA

Landinrichting

juni 2006

LANDINRICHTINGSPROJECT

PLATEAU VAN MOORSEL

PLANPROGRAMMA

project plateau van moorsele

VLM Vlaams-Brabant

Diestsevest 25 - 3000 Leuven

tel. 016/ 31.17.00 - fax 016/ 31.17.99

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
1.1 Historiek.....	3
1.2 Juridische basis landinrichting.....	3
1.3 Situering Plateau van Moorsel.....	5
2. Lopende, geprogrammeerde of gewenste projecten op vlak van inrichting en beheer.....	6
3. Vragen naar landinrichting als ondersteunend instrument	7
4. Inrichtingsprojecten landinrichting	8
4.1 Inrichtingsproject “Vlaams stedelijk gebied Rond Brussel”.....	8
4.1.1 Ruimtelijke situering.....	8
4.1.2 Probleemstelling	8
4.1.3 Vraag naar landinrichting.....	8
4.1.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject.....	9
4.2 Inrichtingsproject “Voervallei”	11
4.2.1 Ruimtelijke situering.....	11
4.2.2 Probleemstelling	11
4.2.3 Vraag naar landinrichting.....	11
4.2.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject.....	11
4.3 Inrichtingsproject “gewestweg N253”	13
4.3.1 Ruimtelijke situering.....	13
4.3.2 Probleemstelling	13
4.3.3 Vraag naar landinrichting.....	13
4.3.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject.....	13
4.4 Inrichtingsproject “Dijleland”	15
4.4.1 Ruimtelijke situering.....	15
4.4.2 Probleemstelling	15
4.4.3 Vraag naar landinrichting.....	15
4.4.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject.....	15
5. Toetsing van de gewenste projecten aan de kwaliteitscriteria en beleidsdoelstellingen van de Vlaamse regering.....	18
5.1 Vlaams regeerakkoord 2004	18
5.2 Beleidsnota leefmilieu en natuur	18
5.3 Beleidsbrief leefmilieu en natuur 2006	19
5.4 Beleidsnota openbare werken	19
5.5 Beleidsnota publiek – private samenwerking in Vlaanderen	20
5.6 Beleidsnota mobiliteit.....	20
5.7 Beleidsnota landbouw, zeevisserij en plattelandsbeleid.....	21
5.8 Beleidsnota toerisme en recreatie.	21
5.9 Beleidsnota ruimtelijke ordening en monumenten en landschappen	22
5.10 Beleidsbrief ruimtelijke ordening / monumenten en landschappen , werkingsjaar 2005 – 2006.....	23

6. Prioriteitenstelling, tijdspad en financiering	25
6.1 Prioriteitenstelling	25
6.2 Tijdspad en financiering	25
6.2.1 Inrichtingsproject 'Vlaams stedelijk gebied rond Brussel'	26
6.2.2 Inrichtingsproject 'Voervallei'	26
6.2.3 Inrichtingsproject 'gewestweg N253'	26
6.2.4 Inrichtingsproject 'Dijleland'	26

Bijlagen

Bijlage 1 : Overzicht van de lopende en geprogrammeerde projecten	27
Bijlage 2 : Voorbeeld van lopend project op gemeentelijk niveau	30
Bijlage 3 : Overzicht van gewenste projecten (bevraging voorjaar 2006)	33
Bijlage 4 : Verduidelijking terminologie planfiguren landinrichting.....	36
Bijlage 5 : Lijst met afkortingen	38

Kaarten

- Kaart 1 : Situering plangebied landinrichtingsproject "Plateau van Moorsel"
- Kaart 2 : Situering inrichtingsproject "Vlaams stedelijk gebied rond Brussel"
- Kaart 3 : Synthese open ruimte netwerk van Brussel en de brede Vlaamse rand
- Kaart 4 : Situering inrichtingsproject " Voervallei"
- Kaart 5 : Situering inrichtingsproject "gewestweg N253"
- Kaart 6 : Situering inrichtingsproject "Dijleland"

1. Inleiding

1.1 *Historiek*

Op 11 juni 1999 gaf de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling de opdracht tot opmaak van de voorstudie voor het landinrichtingsproject Brabants Plateau.

Op 22 oktober 2001 gaf de bevoegde minister de opdracht aan de Vlaamse Landmaatschappij om een aantal thematische studies uit te voeren ter ondersteuning van de opmaak van een richtplan. Volgende studies werden uitgevoerd :

- Wetenschappelijke ondersteuning met betrekking tot de methodologie voor profilering van bosbouw en bosbeleid in landinrichtingsprojecten Brugse Veldzone en Brabants Plateau (door het Instituut voor Bos- en Wildbeheer);
- Natuurwaarden/ecologie met het oog op verfijning en realisatie van VEN en IVON (door het Instituut voor Natuurbehoud);
- Landbouw (interne studie VLM);
- Visueel ruimtelijke en cultuurhistorische aspecten van het landschap (door Mens en Ruimte);
- Studie m.b.t. maatregelen t.b.v. de leefbaarheid van het landelijk gebied (door Mens en Ruimte);
- Serregebieden (door Mens en Ruimte);
- Grondwatermodellering en integraal waterbeheer (de studie baseert zich op bestaande initiatieven van provincie, afdeling Water en afdeling Natuur);
- Recreatie en toerisme (interne studie VLM, de studie baseert zich vooral op bestaande provinciale plannen);
- Stadslandbouw (interne studie VLM, dit onderdeel is opgenomen in de landbouwstudie).

Op 5 juni 2003 gaf de minister bevoegd voor landinrichting de opdracht aan de Vlaamse Landmaatschappij een ontwerpplanprogramma op te maken voor het Brabants Plateau. Uit de verschillende voorstellen van dat ontwerpplanprogramma werd in een latere fase op vraag van de minister één inrichtingsproject gekozen om dat voort uit te werken. Dat inrichtingsproject is “**Het plateau van Moorsel**”.

Op 28 mei 2004 paste de Vlaamse regering de wetgeving op landinrichting aan, waardoor de opmaak van een planprogramma een wettelijke basis kreeg.

Op 14 juli 2005 gaf de minister bevoegd voor landinrichting aan de Vlaamse Landmaatschappij de opdracht een planprogramma voor “Het plateau van Moorsel” op te maken.

1.2 *Juridische basis landinrichting*

Het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 wijzigde de wetgeving m.b.t. de opmaak van landinrichtingsplannen grondig.

De belangrijkste wijzigingen zijn een *meer vraaggestuurde werking* van landinrichting en het veel *kortere voortraject* voor de uitvoering van landinrichtingswerken.

Het voortraject voor een landinrichtingsproject omvat de opmaak van een ontwerpplanprogramma. Voorheen was de opmaak van een voorstudie en de opmaak van een richtplan noodzakelijk, vooraleer concrete inrichtingsplannen opgesteld konden worden. Niet meer een globale inrichtingsvisie van een richtplan, maar concrete vragen naar inrichting vormen nu de basis van de inrichtingsplannen. Dit zorgt voor een heroriëntatie van landinrichting naar een meer vraaggestuurde werking.

Een ontwerpplanprogramma wordt in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 als volgt omschreven:

“Het ontwerp van planprogramma omvat:

- 1° een niet limitatief overzicht van lopende, geprogrammeerde of gewenste projecten op vlak van inrichting en beheer uitgaande van de diensten van de Vlaamse Regering, de agentschappen, de provincie(s), de gemeente(n), publiekrechtelijke rechtspersonen en indien passend binnen de doelstellingen van landinrichting, van privaatrechtelijke rechtspersonen;*
- 2° een overzicht van de projecten waarvoor er een concrete vraag is om landinrichting als ondersteunend instrument in te zetten;*
- 3° inrichtingsprojecten landinrichting die nodig zijn, waarbij voor elk project de doelstellingen, de meerwaarde van landinrichting en het tijdsplan worden weergegeven en het gebied wordt bepaald*
- 4° de toetsing van de gewenste projecten aan kwaliteitscriteria en de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse regering;*
- 5° een prioriteitenstelling van de inrichtingsprojecten landinrichting.”*

Voor het projectgebied van het “plateau van Moorsel” werd bij het uitwerken van een planprogramma op vraag van minister Peeters (14 juli 2005) rekening gehouden met die nieuwe manier van werken. Door middel van een open bevraging werden de betrokken partners geconsulteerd. Daaruit kwamen een aantal gewenste projecten en concrete vragen naar voren om landinrichting als ondersteunend instrument in te zetten. Die vormen de basis van de voorgestelde inrichtingsprojecten in dit planprogramma.

Bijlage 4 bevat een verduidelijking van de planfiguren landinrichting.

1.3 Situering Plateau van Moorsel

Zie kaart 1 (Situering plangebied landinrichtingsproject “Plateau van Moorsel”).

Het plateau van Moorsel is te situeren tussen Leuven en Brussel. Het omvat twee plateaus die gekenmerkt worden door landbouwgronden met een kleinschalige historische parcelering. Naast landbouwgronden zijn er ook verspreid oude boskernen en holle wegen terug te vinden. Het landschap is golvend met weidse vergezichten en biedt tal van mogelijkheden voor recreatie. Getuige van de ecologische waarde van de landbouwplateaus is de aanwezigheid van een van de laatste hamsterpopulaties van Vlaanderen. De open ruimte sluit ook deels aan op belangrijke natuur- en bosgebieden op Vlaams niveau, zoals Zonienwoud, Meerdaalwoud-Heverleebos en de Dijlevallei.

Er is een sterke verstedelijkingsdruk vanuit Brussel en in iets mindere mate vanuit Leuven. Dat zorgt voor aantasting en versnippering van de resterende open ruimte door verkavelingen en voor problemen met leefbaarheid in de dorpskernen door sluipverkeer. Anderzijds biedt de aanwezigheid van deze steden ook voordelen voor het platteland die momenteel nog te weinig benut worden. Dat was al het onderwerp van het Europese SOS II-project (2000-2006), dat ook in deze regio werd uitgevoerd en waarbij in Europees verband onderzocht werd hoe men dergelijke open ruimtes nabij stedelijke kernen kan vermarkten om zo het behoud ervan te verzekeren.

2. Lopende, geprogrammeerde of gewenste projecten op vlak van inrichting en beheer

In het voorjaar van 2006 werden de partners bevraagd voor de opmaak van het planprogramma "Plateau van Moorsel". Bij de meeste diensten ging het om een herbevraging, aangezien er voor het voormalige project "Brabants Plateau" al uitgebreid overleg had plaatsgevonden. Het gaat om de volgende partners* :

- ALT, afdeling duurzame landbouw (*nu departement Landbouw en Visserij – Afdeling Duurzame Landbouwoontwikkeling*)
- AMINAL, afdeling Natuur (*nu Agentschap voor Natuur en Bos*)
- AMINAL, afdeling Bos en Groen (*nu Agentschap voor Natuur en Bos*)
- AROHM, afdeling Monumenten en Landschappen (*nu agentschap RO-Vlaanderen – afdeling Onroerend erfgoed*)
- AROHM, afdeling Ruimtelijke Planning (*nu departement Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed – afdeling Ruimtelijke Planning*)
- AMINAL, afdeling Water (*nu Vlaamse Milieumaatschappij*)
- AMINAL, afdeling Land (*nu departement leefmilieu, natuur en energie (LNE), afdeling land en bodembescherming, ondergrond, natuurlijke rijkdommen (ALBON)*)
- Afdeling Wegen en Verkeer (*nu Agentschap voor Infrastructuur*)
- Toerisme Vlaanderen (*nu Agentschap Toerisme Vlaanderen*)
- Afdeling Natuurlijke Rijkdom en Energie (*nu departement leefmilieu, natuur en energie (LNE), afdeling land en bodembescherming, ondergrond, natuurlijke rijkdommen (ALBON)*)

- Administratieve diensten provincie Vlaams-Brabant
 - o Dienst leefmilieu
 - o Toerisme Vlaams-Brabant
 - o Dienst land- en tuinbouw
 - o Dienst ruimtelijke ordening
 - o Dienst waterlopen
 - o Dienst mobiliteit en wegen

- Regionaal Landschap Dijleland

- Administratieve diensten of beleidsvoerders van de volgende gemeentes:
 - o Gemeente Huldenberg
 - o Gemeente Kortenberg
 - o Gemeente Bertem
 - o Gemeente Tervuren
 - o Gemeente Zaventem
 - o Gemeente Wezembeek-Oppem
 - o Gemeente Kraainem

Aan al deze partners werd gevraagd voor welke projecten zij ondersteuning vanuit landinrichting wensen. Op die manier werd voor de open ruimte tussen Brussel en Leuven een belangrijke input verkregen van gewenste projecten door verschillende instanties. Een overzicht van die vragen is terug te vinden in bijlage 3.

* De benamingen van Vlaamse instellingen van de periode voor Beter Bestuurlijk Beleid worden in dit document gebruikt indien het gaat om activiteiten die plaatsvonden voor deze periode.

3. Vragen naar landinrichting als ondersteunend instrument

De VLM verwerkte de resultaten van een open bevraging (bijlage 3) tot vier inrichtingsprojecten. Volgende criteria worden daarbij gehanteerd:

- Duidelijke en concrete vraag : meerdere actoren zijn vragende partij, waaronder minstens één Vlaamse administratie.
- Bovenlokaal belang. Inzet van landinrichting moet een invloed hebben op het functioneren van heel het gebied tussen Brussel en Leuven en bijdragen tot het behoud van die open ruimte.
- Geïntegreerd en multidisciplinair karakter: meerdere beleidsdomeinen en beleidsniveaus zijn betrokken.
- Evenwichtige inzet van de mogelijkheden van het instrument landinrichting: er moet een goede balans zijn tussen
 - o coördinatie/procesbegeleiding
 - o planvorming/studies
 - o grondenbank met eventueel kavelruil
 - o financiering vanuit subsidiewetgeving en mogelijke eigen inbreng van de partners

De vragen die de directe basis vormen van deze projecten worden vetgedrukt weergegeven in bijlage 3.

Volgende tabel geeft een overzicht van de vier voorgestelde inrichtingsprojecten:

Tabel 1 : Projecten landinrichting planprogramma Plateau van Moorsel

Project	Omschrijving	Vragende partijen
Vlaams stedelijk gebied rond Brussel	Concrete invulling en vervolg geven aan afbakeningsproces Vlaams stedelijk gebied rond Brussel.	ARP, Provincie, betrokken gemeentes
Voervallei	Vormgeven aan de gewenste ontwikkelingen rond de groen-recreatieve as tussen Leuven en Brussel (Voervallei)	Afdeling Natuur, provinciale diensten, betrokken gemeentes
Gewestweg N 253	Ondersteunen activiteiten rond de herinrichting van de N 253 en het betrekken hiervan op dorpskernen en omliggend landschap	AWV, Afdeling Natuur, Afdeling Monumenten en Landschappen, Regionaal Landschap Dijleland.
Dijleland	Concreet vormgeven aan een visie op recreatie en aan een praktijkgericht samenwerkingsverband voor kleine landschapselementen. Dit vormt een aanzet voor een platform voor streekontwikkeling	Regionaal Landschap Dijleland, Afdeling Natuur, toerisme Vlaams – Brabant, Gemeente Huldenberg

4. Inrichtingsprojecten landinrichting

4.1 Inrichtingsproject “Vlaams stedelijk gebied Rond Brussel”

4.1.1 Ruimtelijke situering

Zie [kaart 2](#) (Situering inrichtingsproject “Vlaams stedelijk gebied rond Brussel”)

4.1.2 Probleemstelling

In het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen selecteert de Vlaamse overheid het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel en kent het een gebiedsspecifiek ontwikkelingsperspectief toe. Een van de belangrijke elementen die een basis vormen voor de visie op dit gebied is het behoud van de groene gordel. De onbebouwde ruimte van die groene gordel kan niet worden aangesneden voor wonen, werken of nieuwe infrastructuren. Een belangrijk stuk van die groene gordel ligt in het projectgebied. Kenmerkend zijn de talrijke ingesloten open ruimtes met nog grondgebonden landbouw, rivier- en beekvalleien, bossen en (kasteel)parken. Zowel op Vlaams niveau als op provinciaal en gemeentelijk niveau is men het erover eens dat die openruimtegebieden en natuurgebieden behouden moeten blijven en dat ze opgenomen moeten worden in een groter netwerk.

Dat openruimtenetwerk wordt gezien als complementair bij de bebouwde omgeving. Door de open ruimtes te beschermen, te verbinden en meer toegankelijk te maken stijgt het maatschappelijk belang en de leefbaarheid van die open ruimtes. Ook de leefbaarheid van het omliggende stedelijke weefsel wordt op die manier positief beïnvloed. Zo'n gerichte invulling van de open ruimtes geeft betere garanties voor het behoud ervan op termijn. Vaak liggen de ruimtes op het grondgebied van twee of meer gemeentes, wat een invulling op terrein bemoeilijkt.

[Kaart 3](#) in bijlage geeft achtergrondinformatie in verband met het afbakeningsproces Vlaams stedelijk gebied Brussel. Opvallend is dat een belangrijke cluster van waardevolle open ruimtes samenvalt met het projectgebied.

Aansluitend op de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel nemen ook gemeentes in de aangrenzende zones via hun structuurplannen initiatieven om ingesloten openruimtefragmenten te bewaren. Die open ruimtes kunnen gezien worden als uitlopers van de open ruimtes die in het Vlaams stedelijk gebied liggen. Beide afbakeningsprocessen verlopen los van elkaar.

4.1.3 Vraag naar landinrichting

Zowel Afdeling Ruimtelijke Planning als de diensten Milieu en Ruimtelijke Ordening van de betrokken gemeentes stelden aan de VLM de vraag om landinrichting in te zetten om samen te werken aan de vorming van een dergelijk openruimtenetwerk. Het gaat meer bepaald om de gemeentes Wezembeek-Oppem, Kraainem, Zaventem, Machelen, Tervuren en Kortenberg. Zie [bijlage 3](#).

Het behoud en de versterking van dat openruimtenetwerk maakt ook deel uit van de structuurplannen op de drie verschillende niveaus: Vlaams, provinciaal en gemeentelijk.

4.1.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject

Een inrichtingsproject biedt de VLM mogelijkheden voor **procesbegeleiding en coördinatie**. In de rand rond Brussel zijn er immers talrijke processen aan de gang die invloed hebben op die open ruimtes. (zie [bijlage 1](#))

- afbakeningsproces Vlaams stedelijk gebied (afdeling Ruimtelijke Planning), zie [kaart 3](#)
- gemeentelijke structuurplannen, mobiliteitsplannen en milieubeleidsplannen
- streefbeeld RO Oost (Ring rond Brussel) (Agentschap voor Infrastructuur)
- Breughel-project (Agentschap voor Natuur en Bos)
- SOS II-project (Sustainable Open Space) (afgelopen, met mogelijk vervolg)
- de projecten rond de luchthaven van Zaventem (START)
- het gewestelijke expresnet (GEN) en het Brussel-Brabant-net (BB-net)
- herstel Woluwevallei (Vlaamse Milieumaatschappij)
- inrichting kwalitatieve bedrijventerreinen (provincie Vlaams-Brabant)
- acties in kader van provinciale fietsroutenetwerken
- recreatief project hippodroom Sterrebeek en wijziging bestemming golfterrein Ravenstein
- binnen de VLM: beheersovereenkomsten, medewerking aan afbakening van het buitengebied RUP Zenne-Dijle
- strategisch beleidsplan toerisme en recreatie Groene Gordel (provincie Vlaams-Brabant)

Tal van partners van verschillende niveaus zijn betrokken bij de invulling van die open ruimtes. De gemeentes en Afdeling Ruimtelijke planing zijn de belangrijkste partners, maar ook de buurtbewoners en de landbouwers hebben een belangrijke rol te spelen bij het zoeken naar een geslaagde invulling van de open ruimtes. Veel open ruimtes liggen op het grondgebied van meerdere gemeentes tegelijk of beïnvloeden elkaar en vragen dus een grensoverschrijdende, bovenlokale aanpak, afstemming en een overkoepelende visie. Zowel landbouw, recreatie, ecologie, leefbaar wonen, mobiliteit, milieu en ruimtelijke ordening zijn thema's die rechtstreeks te maken hebben met die open ruimtes. Om de verschillende instanties en thema's te overkoepelen biedt een gecoördineerde aanpak via landinrichting ongetwijfeld een meerwaarde.

De inzet van een **grondenbank** is nuttig om bijvoorbeeld de weinige landbouwers die nog overblijven beter te ondersteunen bij het beheer van de open ruimte. Dat kan al dan niet gekoppeld worden aan kavelruil. Dat voorstel werd al eerder geformuleerd voor de open ruimtes in het milieubeleidsplan van Kraainem en kwam ook ter sprake tijdens het overleg met de gemeenten Kortenberg, Zaventem en Tervuren.

De Vlaamse Landmaatschappij beschikt over de kennis om een **studie** te maken over de leefbaarheid van de laatste aanwezige landbouwers. Hier kan ook onderzocht worden welke de mogelijkheden zijn om hun aanwezigheid te ondersteunen en in te spelen op de markt die Brussel kan bieden. Een bestaande studie die hiervoor als basis kan dienen is "Strategieën voor een multifunctionele landbouw in de peri-urbane zone", waarin onder andere door een grootschalige enquête van consumenten en landbouwers in de Brusselse randzone een beeld wordt geschetst van de mogelijkheden voor agrarische verbreding.

Een of meerdere **inrichtingsplannen** zullen dan ook gericht zijn op:

- versterking recreatieve/ functionele infrastructuur
 - ontsluiting van open ruimtes voor (lokale) recreatie
 - open ruimtes onderling verbinden en ze zo versterken
 - opheffing van barrières voor wandel- en fietsverkeer

- invulling van ontbrekende schakels in fiets- en wandelpaden
 - aansluiting op culturele en gemeenschapsvoorzieningen, op pleintjes (bv. gemeenschapscentrum de Lijsterbes van vzw de Rand)
 - herwaardering van veld- en voetwegen (bv. verlengde van Hebronlaan)
 - aansluiting op bestaande recreatieve en functionele fietsnetwerken (bv. Dijleland-netwerk, fietspad langs HSL (hogesnelheidslijn))
 - inspelen op multifunctionele invulling van golfterreinen, waar aanleg van natuurlijke zones of recreatieve paden een actiepunt kunnen zijn.
 - Inspelen op activiteiten MICE-toerisme (vb. recreatieve verbinding park Tervuren – hippodroom Sterrebeek). MICE staat voor Meetings Incentives Congress-seminars Events.
- versterking ecologische en landschappelijke infrastructuur, zoals holle wegen, knobbomen, houtkanten,... en maatregelen ter bestrijding van wateroverlast.
 - waterlopen terug ruimte geven voor berging (bv. park Kasteel Ter Meren)
 - ingebuisde trajecten van waterlopen, waar mogelijk en haalbaar, openmaken
 - uitbouw groenbuffers met mogelijk recreatief medegebruik
 - versterken landbouwstructuur
 - kavelruil en inrichting voor plaatselijke landbouwer(s)
 - bedrijfszekerheid voor de nog aanwezige, vaak jonge landbouwers uitbouwen
 - inzet bestaande beheersovereenkomsten met het oog op het inrichtingsproject

Het is niet uitgesloten dat met de beheerders van de golfterreinen vormen van **publiek-private samenwerking** op touw worden gezet om invulling te geven aan de richtlijnen van het Vlaams golfmemorandum.

Bijlage 2 bevat een concreet voorbeeld van een bestaand inrichtingsplan voor een van die ruimtes. De inrichting van het gebied wordt er bepaald door een combinatie van bufferfunctie, bosuitbreiding, overstromingsruimte en recreatief-functioneel wandelen.

Het voorgestelde inrichtingsproject biedt specifiek een antwoord op de **beleidsnota ruimtelijke ordening** (zie ook hoofdstuk 5) waar sprake is van strategische openruimteprojecten die aansluiten op ruimtelijke visievormingsprocessen. Multifunctionele open ruimtes aan de rand van stedelijke gebieden krijgen er bijzondere aandacht. De Vlaamse rand wordt er belangrijk genoeg geacht om een grondenbank op te richten. Het Vlaamse golfmemorandum wordt ook aangehaald in deze nota.

Ook in de **beleidsnota leefmilieu** vindt men de Vlaamse rand belangrijk. Dit blijkt uit het NatuurCultuurproject dat de groene ruimtes in de rand wil vrijwaren en openstellen. Een actieplan om groene percelen te verwerven wordt daarvoor uitgewerkt.

4.2 Inrichtingsproject “Voervallei”

4.2.1 Ruimtelijke situering

Zie kaart 4 (Situering inrichtingsproject “Voervallei”)

4.2.2 Probleemstelling

De Voervallei wordt geselecteerd als ‘natuurverbindingsgebied’ door de provincie Vlaams-Brabant. Ze structureert de open ruimte tussen Leuven en Brussel en vormt een link tussen die twee steden. Naast ‘natuurverbindingsgebied’ is een deel van de Voervallei in het provinciaal ruimtelijk structuurplan ook opgenomen als een ‘openruimteverbinding’ van bovenlokaal niveau. De vallei verbindt de twee grote landbouwplateaus tussen Leuven en Brussel met elkaar.

De Voervallei is ook een belangrijke recreatieve as tussen Leuven en het park van Tervuren. Zowel op provinciaal als gemeentelijk niveau wil men de fietsverbinding verder uitbouwen en koppelen aan recreatieve poorten.

De visie op de invulling van de vallei is zowel vanuit de ecologische als vanuit de recreatieve sector gelijkaardig. Beide sectoren wensen een gedeeltelijke verplaatsing van het huidige fietspad langs de Voer naar de valleirand. Dat biedt zowel kansen voor natuur als voor recreatie. Ondanks de gelijklopende visie vanuit beide sectoren blijkt het in de praktijk moeilijk om daar een concrete inrichtingsvisie en uitvoering aan te koppelen.

4.2.3 Vraag naar landinrichting

Om de initiatieven vanuit verschillende hoeken samen te brengen in een evenwichtig project deed de provincie Vlaams-Brabant een beroep op de Vlaamse Landmaatschappij. De aard van de problematiek maakt van landinrichting een geschikt instrument om die doelstelling te realiseren. Naast de specifieke vraag van de provincie omtrent een aanpak van de hele vallei blijkt uit de bevraging dat ook tal van andere kleinere gevraagde projecten in en rond de vallei gesitueerd zijn (bijlage 3). Zowel vanuit de gemeentes, afdeling Water, afdeling Ruimtelijke Planning en afdeling Natuur zijn er vragen die geheel of gedeeltelijk te situeren zijn in de Voervallei en aansluiten bij de inrichtingsproblematiek daar.

4.2.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject

De probleemstelling vraagt vooral om **procesbegeleiding en coördinatie**. Vermits meerdere sectoren betrokken zijn en hun medewerking gewenst is, levert de inzet van landinrichting een belangrijke meerwaarde op het vlak van die procesbegeleiding en die coördinatie.

De belangrijkste lopende processen zijn (bijlage 1) :

- DULO-plan, bekkenbeheersplan, erosiebestrijdingsplannen
- gewenst recreatief en functioneel fietsrouten netwerk provincie Vlaams-Brabant
- provinciaal structuurplan provincie Vlaams-Brabant: natuurverbindingsgebieden en openruimteverbinding Bertem-Leuven
- gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen (groene corridors, stapstenen, zones voor zachte recreatie,...) , gemeentelijke mobiliteitsplannen en milieubeleidsplannen
- binnen de VLM: beheersovereenkomsten, deelname aan opmaak gewestelijk RUP Zenne-Dijle

De belangrijkste partners zijn:

- provincie Vlaams-Brabant en VVV Dijleland
- gemeentes Bertem en Tervuren
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Regionaal Landschap Dijleland

De opmaak van een of meer **inrichtingsplannen** zal gericht zijn op:

- maatregelen voor de inrichting van de recreatieve infrastructuur
 - o nieuwe fietstracé
 - o ontwikkelen recreatieve poorten
 - o betere en veiligere aansluiting op Leuven en Brussel
- maatregelen voor inrichting van de ecologische infrastructuur
 - o inrichting vrijgekomen ruimtes langs waterloop
 - o behoud en versterking van open ruimtes en stapstenen
 - o bestaande maatregelen voor bescherming hamster en akkervogels stimuleren
 - o erfbeplantingen
- bestaande maatregelen (beheersovereenkomsten) voor het tegengaan van erosie stimuleren met nadruk op bufferstroken langs de nevenlopen van de Voer

Daarnaast kan er ingespeeld worden op maatregelen van provincie Vlaams-Brabant voor leefbaarheid en sluijverkeer. Hier onderzoekt men onder andere de mogelijkheid tot aanleg van busluizen om het sluijverkeer op de rijweg langs de Voer naar de parallel lopende Tervuursesteenweg af te leiden. Dat verhoogt aanzienlijk de leefbaarheid in de dorpskernen van Leefdaal, Vossem en Bertem. Het biedt ook kansen om een deel van de weg in te schakelen als recreatieve verbinding, wat op zijn beurt weer kansen creëert voor natuurontwikkeling in de Voervallei zelf.

Het project sluit aan bij doelstellingen uit verschillende beleidsnota's (hoofdstuk 5). In de eerste plaats komt het project tegemoet aan een geïntegreerd milieubeleid, zoals geformuleerd in de **beleidsnota leefmilieu en natuur**, omdat een coherente manier van samenwerken tussen verschillende beleidsdomeinen en sectoren de basis vormt van het project. Ook het realiseren van bovenlokale fietsroutenetwerken komt in verschillende beleidsnota's naar voren.

4.3 Inrichtingsproject “gewestweg N253”

4.3.1 Ruimtelijke situering

Zie kaart 5 (Situering inrichtingsproject “gewestweg N 253”)

4.3.2 Probleemstelling

De N253 is een andere belangrijke bovenlokale weg in de open ruimte tussen Brussel en Leuven. Hij heeft in grote mate invloed op de leefbaarheid van de (landelijke) kernen in het gebied. De harde infrastructuur vormt een barrière voor mens en natuur tussen het plateaugebied en het gebied Dijlevallei-Meerdaalwoud. Belangrijke natuurverbindingen en recreatieve routes kruisen het onveilige tracé van de N253. Functioneel is de weg belangrijk, maar het drukke functionele gebruik van de weg maakt hem ook onveilig, omdat er geen veilig fietspad naast ligt. De weg zelf heeft ook een belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Voor een deel is de historische weg als een soort holle weg ingesneden in het heuvelachtige landschap.

Al die aspecten zorgen voor een complex proces bij de herinrichting van de weg door AWW. De activiteiten van de afdeling Wegen en Verkeer beperken zich noodgedwongen tot werken aan de wegzate zelf.

4.3.3 Vraag naar landinrichting

Afdeling Wegen en Verkeer heeft samen met afdeling Natuur en afdeling Monumenten en Landschappen de vraag gesteld aan de VLM om landinrichting in te zetten bij dat complex proces (zie bijlage 3).

4.3.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject

Het Agentschap voor Infrastructuur neemt al uitvoerig de **procesbegeleiding en de coördinatie** bij de herinrichting van de weg ter harte. Bij dat proces komen ook andere wensen en initiatieven aan de oppervlakte, die aansluiten bij de herinrichting van de weg, maar die minder direct betrekking hebben op de activiteiten van het Agentschap voor Infrastructuur. Ze bevinden zich in het gebied buiten de wegzate.

De rol van coördinatie en procesbegeleiding van de VLM bestaat er hier in om de visies die betrekking hebben op de ruimere omgeving te bundelen en te koppelen aan de herinrichting van de weg door het Agentschap voor Infrastructuur.

Lopende processen zijn (bijlage 1):

- gemeentelijke structuurplannen, mobiliteitsplannen en milieubeleidsplannen
- provinciaal recreatief en functioneel fietsroutenetwerk provincie Vlaams-Brabant
- erosiebestrijdingsplannen
- bekkenbeheersplan en Dulo-plannen (Ijsevallei)
- Lijn-project
- binnen de VLM: natuurinrichtingsproject Dijlevallei, beheersovereenkomsten

Belangrijkste partners

- Agentschap voor Infrastructuur
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Agentschap RO-Vlaanderen – afdeling Onroerend erfgoed
- Vlaamse Milieumaatschappij
- Fietsersbond

- Regionaal Landschap Dijleland
- Provincie Vlaams-Brabant (dienst toerisme)
- Gemeentes Bertem en Huldenberg
- Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud

Inzet van een **grondenbank** is niet direct essentieel voor het project, maar is vermoedelijk op termijn wel nuttig.

Een **studie** is hier wel belangrijk. Een landschapsvisie omtrent de inpassing van de N253 in het gebied en het behoud van het cultuurhistorisch karakter van de weg biedt een belangrijke meerwaarde voor het project van het Agentschap voor Infrastructuur. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat zo'n studie wordt ingepast binnen de planning van het Agentschap voor Infrastructuur.

De **inrichtingsplannen** zullen maatregelen bevatten omtrent :

- behoud landschappelijk karakter N253
- alternatieve lokale fietsroutes
- aanpak ecologische barrières
- bufferstroken erosie zijwaterlopen van de IJse
- strategische inzet van beheersovereenkomsten voor modderoverlast op wegdek N253
- ontwikkelen recreatieve poorten
- versterken cultuurhistorische elementen rond de N253 (kastelen, kapelletjes)
- inrichten openbaar domein
- ...

Verkeersveiligheid en –leefbaarheid zijn onderwerpen die duidelijk aan bod komen in een aantal **beleidsnota's** (zie hoofdstuk 5). Inrichting van doortochten van gewestwegen, herinrichting van openbaar domein ter bevordering van leefbaarheid van dorpen en ecologische inpassing van gewestwegen worden als mogelijke maatregelen te realisatie hiervan aangehaald.

Een nood aan meer samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus op gebied van verkeersveiligheid is ook een belangrijk aandachtspunt .

4.4 Inrichtingsproject “Dijleland”

4.4.1 Ruimtelijke situering

Zie kaart 6 (situering inrichtingsproject “Dijleland”)

4.4.2 Probleemstelling

Het landbouwlandschap op de beide plateaus tussen Leuven en Brussel biedt tal van kansen voor recreatie en natuur. Momenteel blijven die kansen nog onvoldoende benut.

Jaarlijks verdwijnen nog heel wat kleine landschapselementen, vooral omdat er geen draagvlak is bij de lokale landbouwers en bij andere beheerders van de open ruimte. Vaak liggen kleine praktische problemen aan de basis.

Anderzijds is er momenteel een versnippering van het recreatieve beleid. Voornaamste probleem is dat er geen structureel overleg is tussen de toeristische sector en de landbouw-, natuur- en landschapssector. Er is al enkele keren geprobeerd om alle initiatieven te bundelen in een gemeenschappelijke visie, maar met weinig resultaat tot nu toe. Een brede en gedragen visie op recreatie op de plateaus is nochtans zeker een meerwaarde voor het behoud van de open ruimte tussen Leuven en Brussel en voor de draagkracht voor recreatie van de Dijlevallei.

4.4.3 Vraag naar landinrichting

Vanuit die problematiek stelde het Regionaal Landschap Dijleland de vraag naar een praktijkgericht samenwerkingsverband voor kleine landschapselementen. Die vraag leefde ook bij de provincie Vlaams-Brabant (dienst leefmilieu) en afdeling Natuur met de nadruk op soortgerichte maatregelen (akkervogels, hamster, das, vroedmeesterpad,...). (zie bijlage 3)

Anderzijds stelden afdeling Natuur, Toerisme Vlaams-Brabant en de gemeente Huldenberg ook de vraag naar overleg over recreatie op streekniveau. Een van de bijkomende redenen is de ontlasting van de recreatie in de kwetsbare Dijlevallei. (zie bijlage 3)

De gemeentes Bertem en Huldenberg en Toerisme Vlaams-Brabant zijn ook vragende partij naar initiatieven ter stimulatie van het hoefvetoerisme. (zie bijlage 3)

De VLM stelt voor om die aparte, maar op zijn minst met elkaar verwante projectvragen op te nemen in één overkoepelend inrichtingsproject.

4.4.4 Meerwaarde van een inrichtingsproject

Om een oplossing te bieden voor zowel het landschappelijke als het recreatieve vraagstuk is **procesbegeleiding en coördinatie** een vereiste. Zeker een taak voor de VLM in het kader van een inrichtingsproject.

Lopende processen die hier een rol spelen zijn (bijlage 1):

- soortgerichte initiatieven: plan das (Agentschap voor Natuur en Bos en Regionaal Landschap Dijleland), plan hamster (Agentschap voor Natuur en Bos), plan vroedmeesterpad (Agentschap voor Natuur en Bos en natuurverenigingen)
- wandel- en fietsroutes provincie Vlaams-Brabant: verbetering bestaande tracés, aanleg nieuwe tracés en verbindingen leggen.
- visie op zachte recreatie vanuit gemeente Huldenberg

- visie op plateaus van natuurverenigingen (Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud, denkgroep Brabants Leemplateau Natuurpunt)
- herinrichting N253 (Agentschap voor Infrastructuur)
- streekplan IGO Leuven
- groene initiatieven vanuit Innovatiesteunpunt Boerenbond: agro-aanneming, erfbeplanting, ...
- binnen VLM: beheersovereenkomsten, natuurinrichtingsproject Dijlevallei en momenteel de inzetbaarheid van een bedrijfsplanner*
- activiteiten RESOC Leuven

Belangrijke partners bij het voorgestelde inrichtingsproject:

- Regionaal Landschap Dijleland
- Agentschap voor Natuur en Bos
- departement Landbouw en Visserij – Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling
- Natuurverenigingen
- Toerisme Vlaams-Brabant
- Innovatiesteunpunt Boerenbond en plattelandsacademie
- Wildbeheerseenheden
- Landbouwers

Een **grondenbank** is bij aanvang wellicht niet noodzakelijk, maar speelt bij de latere uitwerking van het landinrichtingsproject misschien wel een rol van betekenis.

Een of meerdere **inrichtingsplannen** zullen maatregelen inhouden voor de bevordering van de landschappelijke en recreatieve structuur. Voorbeelden zijn:

- erfbeplanting
- stimuleren van kleine landschapselementen op de weides van de talrijke paardveehouderijen en maneges
- aanleg van wandellussen of verbindingen, ...
- inrichting startpunten, picknickplaatsen
- inzet bestaande beheersovereenkomsten met het oog op het inrichtingsproject

Daarnaast worden er ook voor landbouw in specifieke maatregelen voorzien.

- verbeteren wegverharding
- verbeteren toegankelijkheid
- nagaan mogelijkheden voor kavelruil

Een bijkomend voordeel van een dergelijk inrichtingsproject is dat het een aanzet kan geven voor verdere streekontwikkeling. Het biedt de kans verschillende partners rond een concreet inrichtingsproject te laten samenwerken. Dit kan een stimulans betekenen voor bij voorbeeld het oprichten van een "agro-aanneming" of een vzw naar voorbeeld van "Boerenlandschap vzw".

Aansluitend op een inrichtingsplan kan het nuttig zijn om, zoals in de beleidsbrief leefmilieu en natuur 2006 vermeld staat, te onderzoeken in hoeverre **ruilverkaveling** als vraaggestuurd en uitvoeringsgericht instrument voor plattelandsinrichting kan worden ingezet.

Volgende thema's die deel uitmaken van het voorgesteld inrichtingsproject komen duidelijk naar voren in andere **beleidsnota's** (zie hoofdstuk 5)

- projectgerichte werking ter realisatie van soortenbeleid

- inschakelen landbouwers in natuurbeheer en agrarische verbreding
- recreatieve ontsluiting van het platteland
- realisatie bovenlokale functionele en recreatieve fietsroutenetwerken
- zoeken naar mogelijkheden tot vergisten biomassa voor opwekking groene stroom
- revitaliseren overleg tussen de landbouwsector enerzijds en de natuur- en bossector anderzijds

5. Toetsing van de gewenste projecten aan de kwaliteitscriteria en beleidsdoelstellingen van de Vlaamse regering

In dit hoofdstuk worden bij iedere beleidsnota de items weergegeven die betrekking hebben op het planprogramma. Er wordt telkens vermeld in welk project het item aan bod komt. Daarnaast wordt voor ieder item een korte samenvatting gegeven van de visie die in de beleidsnota is terug te vinden.

Tabel 2 op het einde van het hoofdstuk vat deze informatie nog eens op een overzichtelijke manier samen.

Volgende nummering van de projecten wordt gehanteerd :

project 1 = inrichtingsproject “Vlaams stedelijke gebied rond Brussel”

project 2 = inrichtingsproject “Voervallei”

project 3 = inrichtingsproject “Gewestweg N 253”

project 4 = inrichtingsproject “Dijleland”

5.1 Vlaams regeerakkoord 2004

- **platteland (project 4)**

De Vlaamse regering erkent in het regeerakkoord het platteland in zijn drievoudige functie: als een kwalitatief leef- en woongebied, als een dynamisch productiegebied en als aanbieder van een aantal collectieve diensten voor de hele samenleving zoals open ruimte, natuur, recreatie en stilte. Er worden stimulerende maatregelen genomen opdat deze drie hoofdfuncties harmonieus samengaan zonder dat één functie de andere verdrukt. Daartoe wordt ondermeer een dialoog tussen alle actoren tot stand gebracht.

- **verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid (project 3)**

De nog steeds toenemende mobiliteitsgroei vraagt om duurzame maatregelen om de verkeersveiligheid te verhogen, de verkeersleefbaarheid te verbeteren en om bereikbaarheid en toegankelijkheid te waarborgen.

- **natuur en recreatief medegebruik (project 1, project 2, project 4)**

In het kader van het natuurbehoud worden duidelijke afspraken gemaakt in verband met de toegankelijkheid en de recreatiemogelijkheden in het buitengebied.

5.2 Beleidsnota leefmilieu en natuur

- **samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus (alle projecten)**

“Geïntegreerd milieubeleid” vergt een coherente manier van samenwerken van verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein leefmilieu (interne integratie). Ook samenwerking met andere beleidsdomeinen (externe integratie) maak hier deel van uit. In dit verband wordt ook het revitaliseren van overleg tussen de landbouwsector en de natuur- en bossector aangehaald.

- **Vlaamse Rand - natuur en recreatief medegebruik (project 1)**

Het beleid is gericht op een grotere toegankelijkheid van natuur en bos voor iedereen, met nadruk op groen in stedelijke omgeving. Dat de Vlaamse regering belang hecht aan de groene ruimtes in de rand rond Brussel, blijkt uit het NatuurCultuurproject dat als doel heeft deze ruimtes te vrijwaren en open te stellen in samenwerking met de lokale besturen. Er zal een actieplan worden uitgewerkt om in de Rand een grote hoeveelheid groene percelen te verwerven.

- **soortenbeleid (project 4)**

Werk maken van het soortenbeleid is een strategische doelstelling die via projectwerking dient te worden uitgewerkt. Verweving van functies en samenwerking met de verschillende gebruikers vormen hier een belangrijke leidraad.

Hierop aansluitend wordt het systeem van beheerovereenkomsten belangrijk geacht omdat het de verantwoordelijkheid legt bij de eigenaars en gebruikers.

- **inzet landinrichting (alle projecten)**

De overheid wil investeren in de open ruimte met accenten op een toekomstgerichte verbrede landbouw, behoud en ontwikkeling van de natuur en toeristische productontwikkeling. Hiervoor wordt een waaier van instrumenten ingezet zoals beheerovereenkomsten, lokale grondenbanken, deelname aan plattelandsprojecten en inrichtingsinstrumenten zoals landinrichting. *Landinrichting* wordt gezien als een instrument dat erop gericht is om, door middel van maatregelen op het terrein, de ruimtelijke bestemmingen ook effectief te realiseren, het gebruik van de ruimte te verbeteren, kwaliteit en leefbaarheid tot stand te brengen en ingrepen met belangrijke ruimtelijke impact te begeleiden. Door een intense procesbegeleiding in de projecten kunnen mensen ter plekke ook samen verantwoordelijkheid nemen voor de kwaliteit van hun omgeving en voelen ze zich gewaardeerd door de overheid op voorwaarde dat de resultaten van de projectwerking in een rechtszekere omgeving blijven verder bestaan.

5.3 Beleidsbrief leefmilieu en natuur 2006

- **open ruimte en recreatief medegebruik (project 1, project 4)**

Gemeenten worden blijvend ondersteund bij hun inrichtingsmaatregelen om de open ruimte in te richten, meer leefbaar en werkbaar te maken. In die zin ondersteunt *landinrichting* volgens de beleidsnota zeer sterk de recreatieve ontsluiting van het overgangsgebied tussen het landelijke en het stedelijke gebied.

- **alternatieve verwerking van biomassa-afval (project 4)**

Er wordt ook de aandacht gevestigd op nieuwe vormen van benutting van biomassa-afval. Vergisting van biomassa-afval om groene elektriciteit te produceren wordt als voorbeeld aangehaald.

- **onderzoek ruilverkaveling (project 4)**

Men wil onderzoeken in hoeverre *ruilverkaveling* als vraaggestuurd en uitvoeringsgericht instrument voor plattelandsinrichting kan worden ingezet.

5.4 Beleidsnota openbare werken

- **verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid (project 3)**

De beleidsnota wijst op de noodzaak gewestwegen en hun omgeving veilig in te richten. De herinrichting van doortochten en het bevorderen van fiets en voetgangersverkeer sluiten hierop aan. De leefbaarheid van dorpen wordt op een positieve manier beïnvloed door herinrichting van het openbaar domein.

- **bovenlokale fietsroutenetwerken (alle projecten)**

Het realiseren van goed uitgebouwde fietsroutenetwerken wordt ondersteunt volgens het fietsbeleid dat is uitgetekend in het 'Vlaams Totaalplan Fiets'. De inhaaloperatie voor de aanleg van veilige fietspaden nabij elke Vlaamse gewestweg, die deel uitmaakt van het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk wordt voortgezet. Veilige fietsvoorzieningen voldoen aan de criteria vermeld in het 'Vademecum Fietsvoorzieningen'. Daarbij worden de beschikbare middelen zo effectief mogelijk ingezet.

- **ecologische inpassing transportinfrastructuur (project 3)**

De ecologische inpassing van transportinfrastructuur vormt een strategische doelstelling. De aanleg van infrastructurele voorzieningen en het onderhoud ervan vragen om extra aandacht, waarbij gestreefd wordt naar het verminderen van de versnippering van de natuur door het ecologisch beter inpassen en onderhouden van transportinfrastructuur.

5.5 Beleidsnota publiek – private samenwerking in Vlaanderen

- **promotie van toeristische regio's (project 4)**

Via een publiek-private samenwerking kunnen overheid en private sector de krachten bundelen zowel voor de uitbouw van toeristische infrastructuur als voor de promotie van een regio. Zo kunnen alle initiatieven beter op elkaar worden afgestemd. Bovendien kan de overheid op die manier via haar eigen bijdrage in dergelijke projecten een hefboom vormen voor private investeringen.

- **inzet landinrichting (alle projecten)**

Volgens deze beleidsnota zijn landinrichtingsprojecten geïntegreerde projecten gericht op een kwalitatieve inrichting van het landelijk gebied. Dit wordt gerealiseerd door het creëren van samenwerkingsverbanden tussen de verschillende partners (Vlaamse administraties, provincies, gemeenten, verenigingen en particulieren). Er zijn daarnaast steeds meer nieuwe spelers in het landelijk gebied te vinden die vragen om nieuwe werkwijzen en nieuwe vormen van samenwerking, minder gericht op verkaveling, meer op groene project- en vastgoedontwikkeling. Daarbij staat de vrijwilligheid bij het zoeken naar een overeenkomst voorop.

- **agrarisch natuurbeheer (project 1, project 4)**

Landbouwers kunnen mogelijk worden ingeschakeld voor het beheer van natuur en landschappen. Via een resultaatsverbintenis kan men de landbouwer de mogelijkheid bieden om zijn landbouwactiviteiten optimaal te combineren en af te stemmen op zijn taken inzake natuur- en landschapsbeheer.

5.6 Beleidsnota mobiliteit

- **bovenlokale fietsroutenetwerken (alle projecten)**

Bij de vormgeving van de weginfrastructuur neemt het Vlaams Totaalplan Fiets een belangrijke ondersteunende plaats in. Het Vlaams Gewest wordt geconfronteerd met de uitdaging om samen met de provincies en de gemeenten het uitgetekende bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk te realiseren.

- **trage wegen (project 1 en 4)**

Er wordt steeds meer belang gehecht aan de zogenaamde “Trage Wegen”, die voornamelijk gebruikt worden door fiets- en voetgangers. Deze trage wegen kunnen vaak op korte afstand een veilige fiets- of voetgangersverbinding vormen tussen twee woonkernen, scholen...

- **samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus (project 3)**

Aangezien het verkeersveiligheidsbeleid verspreid ligt over de verschillende bestuur- niveaus is er nood aan meer intensieve institutionele samenwerking tussen deze niveaus. Zo kan er gedacht worden aan specifieke pilootprojecten.

5.7 Beleidsnota landbouw, zeevisserij en plattelandsbeleid

- **platteland (project 4)**

Er worden stimulerende maatregelen uitgewerkt opdat het platteland zich op een harmonieuze manier verder ontwikkelt als kwalitatief woon en leefgebied, dynamisch productiegebied en gemeenschappelijke ruimte voor de hele samenleving. Een duurzaam plattelandsbeleid heeft als grootste uitdaging het tot stand brengen van een grotere verwevenheid en afstemming tussen de verscheidene sectoren in de landelijke gebieden. Het is van belang verbreding en verdieping van de landbouwactiviteiten te stimuleren. Het samengaan van natuurwaarden en landschappelijke kwaliteiten met recreatieve en economisch gerichte activiteiten op het platteland moet vanzelfsprekend worden. Aandachtspunten hierbij zijn onder andere het behoud van de biodiversiteit, landschapsbeheer en onderhoud en vrijwaren van het culturele erfgoed.

- **open ruimte en recreatief medegebruik (project 1, project 4)**

Het platteland is ook een collectieve ruimte waar een grote vraag is naar de recreatieve ontsluiting van domeinen en gebieden. De zogenaamde trage wegen kunnen in dit kader beter ingeschakeld worden. Tevens kunnen betere afspraken het recreatief medegebruik (in landbouwgebied en natuurgebied) makkelijker aanvaardbaar maken, moet een oplossing uitgewerkt worden voor de illegale recreatieve infrastructuur.

- **nieuwe vormen van plattelandseconomie (project 1, project 4)**

Op het platteland aansluitende economische activiteiten zoals lifestyle, teambuilding en commercialisering van streekproducten bieden nieuwe perspectieven.

5.8 Beleidsnota toerisme en recreatie.

- **bovenlokale fietsroutenetwerken – zachte recreatie (alle projecten)**

Een eerste doelstelling; ‘het toeristisch product marktgericht, kwaliteitsvol en duurzaam ontwikkelen zodat zowel het aantal als de tevredenheid van de toeristen stijgt’, legt het accent onder andere op de ontwikkeling van de kwalitatief sterke zachte vakantierecreatie zoals fietsen, wandelen,...

Verder wordt de nadruk gelegd op een betere ontsluiting van het toeristische aanbod. Zo is het de bedoeling alle toeristisch interessante regio's in Vlaanderen te laten beschikken over een fietsknooppuntennetwerk met het oog op een kwalitatieve verbetering van het fietsnetwerk in Vlaanderen.

- **samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus (project 2, project 4)**

Ook het ‘scheppen van gunstige voorwaarden voor een efficiënte en productieve ontwikkeling van de toeristische sector’ komt aan bod. Het accent ligt hierbij op het toezien dat de maatregelen die vanuit andere beleidsdomeinen (bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, cultuur, tewerkstelling, mobiliteit, ...) en andere bestuursniveaus (bijvoorbeeld provincies en

steden en gemeenten) worden genomen ondersteunend zijn voor de ontwikkeling van de toeristische sector in Vlaanderen.

Het is van belang dat de andere beleidsdomeinen en –niveaus rekening houden met de belangen van het toerisme en daar waar nodig de vereiste flankerende maatregelen nemen. Het ‘toerisme’ moet ingebed worden in een ruimere beleidsbenadering. Dit vereist dat alle actoren voortdurend alert zijn bij de evaluatie van beleidsinitiatieven op andere beleidsterreinen en bestuursniveaus.

5.9 Beleidsnota ruimtelijke ordening en monumenten en landschappen

- **open ruimte en medegebruik (project 1)**

Er wordt gewezen op belangrijke vragen naar medegebruik van de open ruimte voor economische, ecologische, recreatieve en sociale functies. Als voorbeelden worden onder andere plattelandseconomie, trage wegen en zorgboerderijen aangehaald.

Het Vlaams Golfmemorandum wordt vermeld. Dit stelt dat golfterreinen zoveel mogelijk moeten worden opengesteld voor bepaalde vormen van recreatief medegebruik en natuurontwikkeling.

- **Integraal waterbeheer (project 1, project 2)**

De vraag vanuit het integraal waterbeleid naar meer ruimte voor water wordt bij voorkeur ook onderzocht in verweving met andere functies. Wanneer een overstromingsgebied niet te vaak overstroomt, kunnen er ook vormen van natuurontwikkeling, landbouw en recreatief medegebruik plaatsvinden.

- **bedrijfszekerheid landbouw (project 1, project 4)**

Voor beroepslandbouw wordt belang gehecht aan bedrijfszekerheid. Een minimale ruimtelijke samenhang en een minimale oppervlakte zijn een vereiste.

- **verkeersveiligheid en leefbaarheid (project 3)**

Een doordachte inrichting van wegen en openbare domeinen en het voorzien in ruimte voor andere vervoersvormen kunnen de verkeersleefbaarheid en de veiligheid gevoelig verhogen.

- **Vlaamse Rand – grondenbank (project 1)**

Het grondbeleidsplan en de oprichting van een grondenbank beperken zicht tot zaken van Vlaams niveau waartoe ook hedendaagse topics zoals de Vlaamse rand worden gerekend.

- **strategische projecten als uitvoering van ruimtelijke visievorming (project 1)**

Strategische projecten zijn gewenst vanwege hun wervend karakter en sterke hefboomfunctie. Daarbij moet meer dan vroeger de aandacht gaan naar mogelijkheden voor publiek – private samenwerking.

Vanuit de ruimtelijke visievormingsprocessen voor landbouw, natuur en bos of voor stedelijke gebieden kunnen complexe planningsvraagstukken voor strategische open ruimte projecten gedefinieerd worden. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar multifunctionele open ruimte gebieden in de stedelijke netwerken of aan de rand van stedelijke gebieden waarin de ruimtelijke verweving van recreatie, verbredende landbouw, waterberging, randstedelijke bossen en het hergebruik van cultuur-historisch erfgoed via natuur- en landschapsbouw vorm kan gegeven worden.

5.10 Beleidsbrief ruimtelijke ordening / monumenten en landschappen , werkingsjaar 2005 – 2006

- **plattelandstoerisme (project 4)**

Het potentieel voor plattelandstoerisme beter benutten is een van de doelstellingen van deze nota.

Tabel 2 : Overzicht beleidsnota-items per voorgesteld inrichtingsproject

items per beleidsnota/ beleidsbrief	inrichtingsprojecten			
	project 1 "Afbakening Vlaams stedelijk gebied rond Brussel"	project 2 "Voervalle"	project 3 "gewestweg N253"	project 4 "Dijleland"
Vlaams regeerakkoord 2004				
• platteland				X
• verkeersveiligheid en –leefbaarheid			X	
• natuur en recreatief medegebruik	X	X		X
Beleidsnota leefmilieu en natuur				
• samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus	X	X	X	X
• Vlaamse rand – natuur en recreatief medegebruik	X			
• soortenbeleid				X
• inzet landinrichting	X	X	X	X
Beleidsbrief leefmilieu en natuur				
• open ruimte en recreatief medegebruik	X			X
• alternatieve verwerking biomassa-afval				X
• onderzoek ruilverkaveling				X
Beleidsnota openbare werken				
• verkeersveiligheid en –leefbaarheid			X	
• bovenlokale fietsroutenetwerken	X	X	X	X
• ecologische inpassing transportinfrastructuur			X	
Beleidsnota publiek-private samenwerking				
• promotie van toeristische regio's				X
• inzet landinrichting	X	X	X	X
• agrarisch natuurbeheer	X			X
Beleidsnota mobiliteit				
• bovenlokale fietsroutenetwerken	X	X	X	X
• trage wegen	X			X
• samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus			X	

items per beleidsnota/ beleidsbrief	inrichtingsprojecten			
	<i>project 1 "Afbakening Vlaams stedelijk gebied rond Brussel"</i>	<i>project 2 "Voervallei"</i>	<i>project 3 "gewestweg N253"</i>	<i>project 4 "Dijleland"</i>
Beleidsnota landbouw, zeevisserij en plattelandsbeleid				
• platteland				x
• open ruimte en recreatief medegebruik	x			x
• nieuwe vormen van plattelandseconomie	x			x
Beleidsnota toerisme en recreatie				
• bovenlokale fietsroutenetwerken – zachte recreatie	x	x	x	x
• samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus		x		x
Beleidsnota ruimtelijke ordening en monumenten en landschappen				
• open ruimte en medegebruik	x			
• integraal waterbeheer	x	x		
• bedrijfszekerheid landbouw	x			x
• verkeersveiligheid en - leefbaarheid			x	
• Vlaamse Rand - grondenbank	x			
• strategische projecten als uitvoering van ruimtelijke visievorming	x			
Beleidsbrief ruimtelijke ordening/ monumenten en landschappen				
• plattelandstoerisme				x

6. Prioriteitenstelling, tijdspad en financiering

6.1 Prioriteitenstelling

Vanuit de VLM wordt de volgende prioriteitenstelling voorgesteld

project	prioriteitenstelling
Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel	1
Voervallei	2
Gewestweg N 253	3
Dijleland	4

Het **Vlaams stedelijk gebied rond Brussel** krijgt de hoogste prioriteit, omdat zowel het bovenlokale belang als de vraag vanuit de drie verschillende beleidsniveaus het meest in het oog springen. Inzet van het instrument landinrichting biedt hier duidelijk een meerwaarde. Het gaat om het samenbrengen van verschillende beleidsniveaus, een thematiek van bovenlokaal belang, concrete vragen naar inrichting en de nood aan een geïntegreerde benadering van verschillende openruimtefuncties.

Op de tweede en derde plaats komen de **Voervallei** en de **gewestweg N253**. Beide pakken een problematiek aan van bovenlokaal belang. Bij de 'gewestweg N253' is de vraag vanuit de administraties opvallend. Bij de 'Voervallei' is er een interessante win-winsituatie tussen de thema's natuur en recreatie. Opvallend daarbij is dat de vraag uit heel wat verschillende instanties komt en vrij gelijklopend is.

Het inrichtingsproject **Dijleland** krijgt – van de geselecteerde projecten – de laagste prioriteit. Er is duidelijk een vraag vanuit verschillende sectoren in het gebied. Een inrichtingsproject rond de thema's kleine landschapselementen, recreatie en soortenbescherming versterkt de open ruimte tussen Leuven en Brussel en kan een belangrijke impuls geven voor een streekproject. Landinrichting biedt hier een meerwaarde, in tegenstelling tot al de projecten uit bijlage 3 die niet als een apart inrichtingsproject worden voorgesteld. In vergelijking met de overige projecten wordt dit project als minder prioritair beschouwd omdat het globaal voor de gestelde criteria (zie p. 6 –p. 7) minder hoog scoort dan de overige projecten.

6.2 Tijdpad en financiering

Het is in deze fase van het landinrichtingsproject moeilijk om de nodige subsidies voor landinrichting te schatten. Heel wat factoren zijn immers nog niet bekend: de concrete inrichtingsmaatregelen, de gewenste grondinnames, eventuele medefinanciering door partners, ... Om toch een schatting te kunnen maken, wordt uitgegaan van enkele veronderstellingen.

- Inrichtingsmaatregelen die betrekking hebben op domeinen, die nu of later beheerd worden door het Vlaams gewest worden niet gesubsidieerd vanuit het instrument landinrichting, maar gefinancierd met reguliere middelen van de betrokken diensten (bv. Agentschap voor Natuur en Bos, agentschap voor Infrastructuur, ...). De inzet van landinrichting voor die gebieden wordt dan niet uitgedrukt in subsidies, maar in inzet van personeel voor opmaak van studies, procesbegeleiding, grondaankopen e.d.
- Er zullen meer subsidies landinrichting nodig zijn voor projecten waarvan kan worden verwacht dat ook in 'harde' infrastructuren of grondverwerving geïnvesteerd zal

moeten worden dan voor projecten die eerder betrekking hebben op 'zachte' maatregelen.

- Bij projecten met mogelijkheden tot publiek-private samenwerking of waar landinrichting eerder ingezet wordt ter begeleiding van projecten van 'harde' sectoren, zullen minder subsidies vanuit landinrichting nodig zijn.

Elk inrichtingsproject landinrichting wordt verder uitgewerkt met een of meer inrichtingsplannen, afhankelijk van de complexiteit en de nood aan fasering. Hieronder wordt voor elk inrichtingsproject aangegeven hoeveel tijd de opmaak van een inrichtingsplan in beslag zal nemen en hoeveel subsidie vanuit landinrichting nodig zal zijn om het totale inrichtingsproject uit te voeren.

6.2.1 Inrichtingsproject 'Vlaams stedelijk gebied rond Brussel'

Dit inrichtingsproject kan snel aanvangen, vermits de nodige ruimtelijke planningsprocessen al vrij ver gevorderd zijn. De opmaak van een inrichtingsplan, inclusief het nodige overleg, kan plaatsvinden binnen een periode van 3 jaar. Rekening houdend met de hierboven aangehaalde veronderstellingen worden de subsidies landinrichting geraamd op ongeveer 2 miljoen euro. De timing van de uitvoering wordt voor een deel bepaald door de timing van de werken van betrokken partners. Een fasering – werken met meerdere inrichtingsplannen - is mogelijk noodzakelijk.

6.2.2 Inrichtingsproject 'Voervallei'

Een periode van 3 jaar volstaat alvorens een inrichtingsplan klaar is voor uitvoering. De timing van de uitvoering wordt voor een deel bepaald door de timing van de werken van de betrokken partners. Ook hier is fasering mogelijk nodig. Een budget van ongeveer 1,5 miljoen euro subsidie landinrichting is voldoende om het project de noodzakelijke financiële basis mee te geven.

6.2.3 Inrichtingsproject 'gewestweg N253'

Het planningsproces van AWV voor de N 253 en vooral het onderdeel uitvoering op terrein is sterk afhankelijk van het onteigeningsdossier. Afhankelijk van vorderingen binnen dit dossier worden één of meerdere inrichtingsplannen in samenspraak met AWV opgemaakt. Hier volstaat wellicht een budget van 1,5 miljoen euro subsidie landinrichting.

6.2.4 Inrichtingsproject 'Dijleland'

Een inrichtingsplan voor landschap en recreatie vergt 2 jaar. Een budget van 1 miljoen euro subsidie landinrichting is nodig voor de realisatie van dat inrichtingsproject.

Opmerking: de effectieve uitvoering van de maatregelen in de bovenstaande vier inrichtingsplannen vindt uiteraard pas plaats nadat de minister de inrichtingsplannen heeft goedgekeurd; de verschillende inrichtingsplannen worden over meerdere jaren gespreid.

Bijlage 1 : Overzicht van de lopende en geprogrammeerde projecten

INITIATIEVEN	FASE
Overkoepelende projecten op Vlaams Niveau	
Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling (START); visie over de rol van de luchthaven in het sociaal economisch weefsel van de regio, afstemming met bereikbaarheid en ontsluiting van de luchthaven	lopende
Gewestelijk express net (GEN), voorstadsnet van trein – en busverbindingen met hoge frequentie in een straal van 30 km rond Brussel	lopende
Agentschap voor Natuur en Bos	
dassenproject	voorbereidende fase
natuurinrichtingsproject Dijlevallei	lopende
inrichting en beheer staatsnatuurrezervaten (Florival, Rodebos en Laanvallei, Ijsevallei, vijvers van Oud-Heverlee)	lopende
partner in 'Groene vallei Midden- Brabant'	lopende
afsluiten beheersovereenkomsten i.f.v. hamster	lopende
Ruimtelijke Structuurvisie Meerdaalwoud en Heverleebos met als specifiek onderdeel de verbinding Meerdaalwoud – Heverleebos	lopende
Bruegelproject	lopende
verbinding Bertembos- Eikenbos	lopende
uitbreiding Zoniënwoud	lopende
zoekzones bosuitbreiding	gepland
partner in 'Groene vallei Midden- Brabant'	lopende
Vlaamse Milieumaatschappij	
integraal waterloopbeheer <u>stroomgebied Ijse</u> <ul style="list-style-type: none"> • hydraulische/hydrologische modellering • ecologische inventarisatie en visie • studie naar beekherstel voor het gedeelte 1ste categorie • studie naar vismigratieknelpunten 	lopende
integraal waterloopbeheer <u>stroomgebied Dijle</u> <ul style="list-style-type: none"> • waterbeheersing Neerijse • waterbeheersing Egenhoven: wachtbekken • modellering Dijle stroomopwaarts Leuven • modellering Dijle stroomafwaarts Leuven 	lopende
integraal waterloopbeheer <u>stroomgebied Molenbeek – Weesbeek</u> <ul style="list-style-type: none"> • hydraulische/ hydrologische modellering • ecohydrologische studie 	lopende
integraal waterloopbeheer Woluwe met als specifiek actiepoint terug open maken van een deel van de Woluwevallei	voorbereidende fase
opmaak bekkenbeheersplan Dijlebekken	lopende
sanering Maalbeek Zaventem	lopende

INITIATIEVEN	FASE
partner in 'Groene vallei Midden- Brabant'	lopende
Agentschap RO-Vlaanderen – afdeling Onroerend Erfgoed	
projecten landschapsanimator <ul style="list-style-type: none"> • inrichting pastoorstuin te Vossem • inrichting Pastoorsbos te Korbeek – Dijle • inrichting abdijvijver van Kortenberg • beheersovereenkomsten holle wegen • beheersovereenkomsten beschermde landschappen 	lopende
partner in 'Groene vallei Midden- Brabant'	lopende
Afdeling land en bodembescherming, ondergrond, natuurlijke rijkdommen	
Opvolgen erosiebestrijdingplannen	lopende
Opmaak bijzondere Oppervlaktedelfstofplannen voor tertiair zand en leemwinning	lopende
Afdeling Ruimtelijke Planning	
afbakening 'Vlaams stedelijk gebied'	gepland
Gewestelijke RUPS (ontwikkeling bedrijventerrein D'leteren, recreatief project hippodroom Sterrebeek)	lopende
Wijziging bestemming golfterrein Ravenstein Tervuren	gepland
Agentschap voor Infrastructuur	
aanpassing tracé van de N253 van Heverlee tot Huldenberg <ul style="list-style-type: none"> • studieopdracht en begeleidingsgroep • voorontwerp 	lopende
doortocht Sterrebeek (Mechelsesteenweg)	lopend (ontwerpstudie vanuit gemeente Zaventem)
schoolomgeving Bertem	lopende
<ul style="list-style-type: none"> • de N253 te Overijse, dreef - via module 10 • schoolomgeving Maleizen 	lopende
<ul style="list-style-type: none"> • kruispunt met N4 	lopend (ontwerp door gemeente Overijse)
op- en afrit Jezus-Eik afschaffen (uitz. Bussen) nieuwe oprit ter hoogte van Brabantlaan	gepland
N275 Hoeilaart: overlaging tegen geluidsoverlast	gepland
Streefbeeld RO (Ring rond Brussel)	lopende
verbindende fietspaden langs E40 in Dijlevallei (module 12)	lopende
VMW	
Lijnproject	gepland/ gewenst
Agentschap Toerisme Vlaanderen	
Opvolgen Strategische Projecten Toerisme	lopende
Vlaamse Landmaatschappij	
Afsluiten beheerovereenkomsten	lopende

INITIATIEVEN	FASE
Activiteiten bedrijfsplanner	lopende
Ondersteunende functie opmaak RUP Zenne – Dijle – Pajottenland	gepland
Opvolgen pilootproject Buurtwinkels	mogelijkheid
Natuurinrichtingsproject Dijlevallei met grondenbank in ruime omgeving	lopende
Provincie Vlaams – Brabant	
Invulling natuurverbindingsgebieden (Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan)	gepland
Strategisch beleidsplan Toerisme en recreatie Groene Gordel	lopende
Uitwerking en promotie wandelroutenetwerken, fietsroutenetwerk in kader van provinciaal recreatief fietsroutenetwerk	lopende
Uitwerken functioneel fietsroutenetwerk	lopende
Uit werken regionet Brabant – Brussel (BB): tangentieel netwerk van spoor – en busverbindingen op middellange afstand (10 – 14 km) van Brussel	lopende
Uitbouw fietspad langs HST-spoorlijn	lopende
Uitbouw netwerk buurtwegen	lopende
Partner Groene Vallei Midden -Brabant	lopende
Reconversie bedrijventerrein Machelen – Vilvoorde	gepland
Reconversie oude industriële site Woluwedal	gepland
Open ruimteverbindingen uit Provinciaal Structuurplan	gepland
Deelname aan RESOC Leuven	lopende
Dulo(duurzaam lokaal water) -plannen deelbekken Voer en deelbekken Molenbeek	lopende
Gemeentes	
Ruimtelijk structuurplannen met onder andere <ul style="list-style-type: none"> - bindende bepalingen ivm RUPS voor open ruimte binnengebieden (Tervuren, Kortenberg) - richting-gevende visie verbinding park Tervuren en open ruimte rond hippodroom Sterrebeek (Zaventem, Tervuren) 	lopende
Opmaak en uitvoering erosiebestrijdingsplannen(Bertem, Kortenberg, Tervuren, Zaventem)	lopende
Natuurverenigingen (Natuurpunt, Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud)	
Beheer en uitbouw reservaten (Koeheide, Doode Bemde, 12 Apostelenbos, Rotte Gaten, ...)	lopende
Denkgroep Brabants Leemplateau en project Steilrand	lopende
Plan akkerfauna	gepland
IGO Leuven	
Streekplan en deelname aan RESOC	lopende
Innovatiesteunpunt voor land – en tuinbouw	
Ondersteuning erfbeplanting, agro-aanneming, biogasproductie,...	lopende

Bijlage 2 : Voorbeeld van lopend project op gemeentelijk niveau

Inrichtingsplan voor open ruimtegebied “ Molenbos” (bron : Milieubeleidsplan Kraainem 2005 – 2010)

Het Molenbos, een ambitieus natuurproject in samenwerking met de gemeente Zaventem

In het kader van de herstructurering van de Kleine Maalbeek heeft de gemeente een gebied langs de grens met Zaventem aangekocht. Het natuurproject 'het Molenbos' wordt uitgevoerd in het kader van de Intergemeentelijke Natuur- en Landschapsplannen (INL-plannen). Dit INL-project kadert in een samenwerkingsakkoord tussen de provincie Vlaams-Brabant, een aantal gemeenten en ECONET Vlaams-Brabant vzw voor de periode 2003-2007. Kraainem is in 2005 toegetreden tot dit samenwerkingsverband. Samen met de buurgemeente Zaventem worden momenteel de mogelijkheden onderzocht voor de inrichting van “**het Molenbos**” (6 ha in totaal, waarvan bijna 2,5 ha op het grondgebied van Kraainem, langs de Molenstraat). De gemeente ziet er mogelijkheden voor bosaanplanting en een gebruik als leer- en speelbos. ECONET werkte een voorstel van inrichting uit. Op basis van dit voorstel werd een subsidiedossier ingediend bij de dienst Leefmilieu van de provincie Vlaams-Brabant. De aanvraag kadert in het ‘provinciaal subsidiereglement voor de ondersteuning van de uitvoering van het gemeentelijk natuurbeleid’ (Provincieraad, 18 maart 2003) en was vóór 1 december 2004 vereist om in aanmerking genomen te worden. De samenwerking met Econet werd in de gemeenteraad van 31 mei 2005 beslist.

FIGUUR 1: INDELING VAN HET PROJECT MOLENBOS (FIGUUR OVERGENOMEN UIT EEN VOORSTEL OPGEMAAKT DOOR ECONET, NOVEMBER 2004)

Het werkgebied werd opgedeeld in 4 deelgebieden die gefaseerd kunnen worden aangepakt.

Deelgebied 1

Het eigelijke bosgebied waarbinnen verschillende bosfuncties harmonieus zouden worden gecombineerd via een aangepaste zonering.

Zone 1 Speelboszone waar kinderen de kans krijgen zich uit te leven in een bosomgeving en die zal worden afgeschermd met een bufferzone langs de zijde van de bewoning.

Zone 2 Open bosgedeelte als afwisseling van het gesloten bosgedeelte, aangeplant met hoogstam(fruit)bomen met een ondergroei van grasland/hooiland. Deze zone bestaat uit twee subzones (2a en 2b).

Zone 3 Het eigenlijke gesloten bosgedeelte met een 'traditionele' bosaanplant met autochtone bossoorten conform de richtlijnen van AMINAL en gebufferd met lagere struiksoorten. De holle weg (Oude Baan) die bij dit gedeelte hoort, evenals de taluds van de E40 en de talud aan de oostzijde van de boszone dienen mee beheerd te worden.

Deelgebied 2

De 'Oude Baan' (holle weg) zou samen met de wandelweg langsheen de Kleine Maalbeek en een gedeelte van de Molenstraat een wandellus vormen die de verschillende deelgebieden met elkaar verbindt.

Deelgebied 3

Wandelweg langsheen de Kleine Maalbeek inclusief het perceel langs de beek dat een typische vochtige beekbegeleidende vegetatie bezit.

Deelgebied 4

Integratie van de Molenstraat in het totaalproject met snelheidsremmende interventies waardoor ook het sluikeverkeer zou worden ontmoedigd.

Bedenkingen en potenties, uit de beraadslagingen van het CBS bij de voorstudie Molenbos (zitting van 24 november 04):

- Gezien de speelboszone in de nabijheid ligt van de bebouwing dient veel aandacht te worden besteed aan de buffer.
- Het lijkt aangewezen om een bijkomende lus te creëren rond of doorheen het Molenbos (deelgebied 1) zodat er een alternatieve kleinere wandelroute tot stand komt naast de grotere lus langsheen de "Oude Baan" en de Molenstraat.
- De gronden van het deelgebied 3 (eigendom van de gemeente) werden ooit opgehoogd. Door het gebied volledig of gedeeltelijk af te graven en het oorspronkelijk niveau te herstellen zou een drassig/moerassig gebied ontstaan dat eventueel bij periodes gedeeltelijk zou kunnen overstromen. Creëren van een dergelijke zone zou ecologisch, educatief, recreatief en toeristisch een duidelijke meerwaarde zijn voor het gebied. Indien na boringen blijkt dat de grondkwaliteit goed is, zou de afgegraven grond eventueel zelfs kunnen worden gestort op het terrein van het Molenbos, voor er wordt aangeplant.

Dit scenario vereist wel nog bijkomend onderzoek en overleg met de betrokken partijen (Econet, provincie Vlaams-Brabant, grondbank....).

FIGUUR 2: INDELING VAN DEELGEBIED 1 VAN HET PROJECT MOLENBOS (FIGUUR OVERGENOMEN UIT EEN VOORSTEL OPGEMAAKT DOOR ECONET, NOVEMBER 2004)

Onderhoud van gemeentelijk groen en plantsoenen

De inrichting en het onderhoud van plantsoenen gebeurt door de technische dienst. Voorbeelden zijn:

- Kasteel Jourdain: slibverwijdering en oeverinrichting van de Jourdainvijver, d.i. de grootste van drie vijvers in het park Jourdain. Via een persleiding wordt naar schatting 27.000 m³ onverontreinigd slib naar het terrein van het nieuwe Molenbos gespoten. Tegen de zomer van 2005 moet de vijver slibvrij zijn.
- Recent gebeurde een volledige herinrichting van de Sint-Antoniusvijver.
- Een lopend project betreft de herinrichting van alle gemeentelijke speelvelden.
- Het grasveld van de Vredeplaats blijft volledig open omdat het een polyvalent gebruik heeft.

Bijlage 3 : Overzicht van gewenste projecten (bevraging voorjaar 2006)

Wat	Wie
- Uitvoeringsgerichte maatregelen voor Afbakening Vlaams Stedelijk Gebied Brussel ¹	ARP, milieudiensten van de gemeentes Zaventem, Wezembeek – Oppem en Kraainem, Tervuren , provincie Vlaams - Brabant.
- Ondersteuning uitwerking Natuurverbindingengebieden provinciaal structuurplan ²	Provincie Vlaams – Brabant (dienst Leefmilieu)
- Ondersteuning inrichting N253 ³	Afdeling Wegen, Afdeling Natuur, Afdeling Monumenten en Landschappen
- Praktijkgericht samenwerkingsverband landschapsonderhoud ⁴	Regionaal Landschap Dijleland, Afdeling Natuur
- Samenwerkingsverband tussen toeristische en landschap en natuursector voor uitwerken van recreatief netwerk op plateaus ⁴	Regionaal Landschap Dijleland, Provincie Vlaams – Brabant, Afdeling Natuur
- opvangen eventueel wegvallen bedrijfsplanner	Regionaal Landschap Dijleland, Huldenberg, Bertem
- uitzoeken mogelijkheden (Europese) subsidies, leader +	Regionaal Landschap Dijleland
- kavelruil op vrijwillige basis	Regionaal Landschap Dijleland
- serreproblematiek intergemeentelijk aanpakken	Huldenberg, Tervuren
- mogelijkheden verblijfstoerisme, hoevetoerisme, bed en breakfast	Huldenberg, Bertem, Tervuren
- uitbouw wandelpaden ook in functie van andersvaliden, senioren	Huldenberg, Bertem, Provincie (dienst toerisme)
- ruiterspaden	Huldenberg
- stimuleren verkoop hoeveproducten	Huldenberg, Kortenberg, Bertem
- opwaarderen historisch erfgoed ifv recreatieve netwerken	Huldenberg, Kortenberg
- uitwerken netwerk van buurtwegen	Regionaal Landschap Dijleland, Kortenberg, Bertem, Tervuren
- informeren landbouw over mogelijkheden ikv Vlaams programma voor plattelandontwikkeling	Bertem
- Stimuleren toeristische mogelijkheden Brusselse rand, kinderboerderijen, volkstuintjes	Tervuren

1 Basis voor inrichtingsproject "Vlaams stedelijk gebied rond Brussel"

2 Basis voor inrichtingsproject "Voervallei"

3 Basis voor inrichtingsproject "N 253"

4 Basis voor inrichtingsproject "Dijlevallei"

Wat	Wie
- Ondersteuning plan van Vrienden Heverleebos en Meerdaalwoud ivm akkerfauna, maatregelen voor hamster, akkervogels,...	Provincie (dienst leefmilieu), Afdeling Natuur
- Ondersteunen acties connectiviteitsanalyse das	Provincie (dienst leefmilieu), Afdeling Natuur, Regionaal Landschap Dijleland
- Stimuleren kleinschalige Waterzuivering	Provincie (dienst leefmilieu)
- verblijfstoerisme	Provincie (dienst toerisme en landbouw)
- Stimuleren extensieve beheerslandbouw	Provincie (dienst landbouw)
- Wandellus rond Molenbeekvallei	Regionaal landschap Dijleland
- Verbinding tussen bestaande fietsnetwerk Dijleland en nieuwe netwerk Steenokkerzeel en Sterrebeek	Provincie (dienst toerisme)
- Fietsinrijpunten	Provincie (dienst toerisme)
- Verbinding renbaan Sterrebeek – park Tervuren	Tervuren, provincie (dienst ruimtelijke ordening)
- Recreatieve poort vijver – molen kasteel van Leefdaal	Bertem, provincie (dienst water)
- Recreatieve verbinding langs Voer verbeteren	Tervuren, Bertem, provincie (dienst toerisme, leefmilieu en water)
- Recreatieve poort aan Brede Weg combineren met functionele fietsnetwerk	Provincie (dienst mobiliteit)
- Landschappelijke inkleding HST – fietspad	Provincie (dienst mobiliteit)
- Visie inkleding E40	Provincie (dienst mobiliteit)
- Inrichting dorpskernen	Provincie (dienst landbouw)
- Functionele fietsverbinding Bertem Leuven	Provincie (dienst mobiliteit)
- Functioneel – recreatieve fietsverbinding met Brussel	Provincie (dienst toerisme, dienst mobiliteit)
- Functionele dwarsverbindingen plateau	Provincie (dienst mobiliteit)
- Wandelpad voor blinden	Provincie (dienst mobiliteit)
- Verbinding met Groene vallei Midden-Brabant	Provincie (dienst leefmilieu)
- Studie barrièrewerking E40	Provincie (dienst leefmilieu)
- Bufferen reservaat oude trambedding	Tervuren
- Inrichten gebied vroedmeesterpad	Provincie (dienst leefmilieu)
- Ondersteunen ecologische acties uit actieplan voor Molenbeek (en Voer), mogelijk inrichten overstromingsgebieden	Afdeling Water, Provincie (dienst water)
- ondersteunen invulling rups open ruimte fragmenten van gemeentelijke structuurplannen,alsook bos-rup	Gemeentes Tervuren, Kortenberg, provincie (dienst ruimtelijke ordening)

Wat	Wie
- Mogelijke inrichting nabestemming zandgroeve (plas) langs hippodroom Sterrebeek	Provincie (dienst ruimtelijke ordening), ANRE
- Grondmobiliteit bij mogelijke aansnijding bedrijventerreinen	Bertem, Tervuren
- Tomme : duidelijkheid scheppen in aanslepende onzekerheid bestemming	Bertem, Kortenberg
- Sluipverkeer Voervallei, aanleg busluizen	Provincie (dienst mobiliteit)
- Overstort aan overstromingszone Voer knelpunt	Provincie (dienst water)
- Erosie aanpakken via bufferstroken langs zijlopen Voer, Ijse (Vloetgracht, Ruwaal,...) In dit verband checken van erosiebestrijdingplannen en zoeken naar een gecombineerde inzet mogelijkheden.	Afdeling Water
- Natte natuurverbindingen uitwerken	Afdeling Water, provincie (dienst water, dienst leefmilieu)
- Mogelijkheid waterberging Kasteel ter Meren	Afdeling Water
Erfbeplanting	Regionaal Landschap Dijleland
Uitwerken fietsknooppuntennetwerk provincie Vlaams – Brabant	Provincie (dienst Toerisme)
Win-win situatie voor ontginningsgebied	ANRE
Landschappelijke inrichting bedrijf D'Ieteren	ARP
Open ruimte verbinding Bertem	ARP
Erosieoverlast N253	Bertem
- Opheffen barrières wandel en fietsverkeer in omgeving van Ro	Kraainem
- Herstel oude buurweg in verlengde van Hebronlaan	Kraainem

Bijlage 4 : Verduidelijking terminologie planfiguren landinrichting

De verschillende planfiguren landinrichting worden gedefinieerd in:

- het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken.

• Planprogramma

Een planprogramma omvat een gemotiveerde selectie van één of meerdere inrichtingsprojecten landinrichting op basis van een analyse van de aanwezige inrichtingsproblematiek en een concrete vraag tot inzet van het inrichtingsinstrument.

Volgens artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 omvat een planprogramma:

- 1° een niet limitatief overzicht van lopende, geprogrammeerde of gewenste projecten op vlak van inrichting en beheer uitgaande van de diensten van de Vlaamse Regering, de agentschappen, de provincie(s), de gemeente(n), publiekrechtelijke rechtspersonen en indien passend binnen de doelstellingen van landinrichting, van privaatrechtelijke rechtspersonen;
- 2° een overzicht van de projecten waarvoor er een concrete vraag is om landinrichting als ondersteunend instrument in te zetten;
- 3° inrichtingsprojecten landinrichting die nodig zijn, waarbij voor elk project de doelstellingen, de meerwaarde van landinrichting en het tijdsplan worden weergegeven en het gebied wordt bepaald
- 4° de toetsing van de gewenste projecten aan kwaliteitscriteria en de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse regering;
- 5° een prioriteitenstelling van de inrichtingsprojecten landinrichting.

• Inrichtingsproject landinrichting

Het planprogramma omvat één of meerdere inrichtingsprojecten landinrichting.

Volgens artikel 5, 3° en 5° van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 wordt voor elk inrichtingsproject landinrichting de doelstelling, de meerwaarde van landinrichting, het tijdsplan, de gebiedsafbakening en de prioriteitenstelling opgenomen in het planprogramma.

Volgens artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 wordt voor elk inrichtingsproject landinrichting een landinrichtingsplan opgemaakt.

• Landinrichtingsplan

Volgens artikel 13 van het decreet van 1988 wordt de landinrichting tot stand gebracht door de opmaak van landinrichtingsplannen. Landinrichtingsplannen bevatten de grote opties, de noodzakelijke maatregelen, handelingen en werken evenals een te verwezenlijken uitvoeringsprogramma.

Volgens artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 bevat het landinrichtingsplan één of meerdere inrichtingsplannen.

- **Inrichtingsplan**

Volgens artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 omvat het inrichtingsplan de uitwerking van maatregelen, handelingen en werken die nodig zijn om het inrichtingsproject landinrichting te realiseren. Het inrichtingsplan omvat tevens een uitvoeringsprogramma. Aan elk inrichtingsplan wordt een financieringsplan toegevoegd.

- **Specifiek voor het landinrichtingsproject “Plateau van Moorsel”:**

- wordt één planprogramma opgemaakt
- dit planprogramma omvat vier inrichtingsprojecten landinrichting m.n.
 - Vlaams stedelijk gebied rond Brussel
 - Voervallei
 - Gewestweg N253
 - Dijleland

na de goedkeuring van het planprogramma zullen één of meerdere van deze inrichtingsprojecten worden uitgewerkt in meerdere inrichtingsplannen.

Bijlage 5 : Lijst met afkortingen

ALBON	Afdeling land en bodembescherming, ondergrond, natuurlijke rijkdommen
ALT	Afdeling land – en tuinbouw
AMINAL	administratie Natuur en Leefmilieu
ANRE	Afdeling Natuurlijke Rijkdom en Energie
AROHM	Administratie Ruimtelijke ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen
AWV	Afdeling Wegen en Verkeer
BB –net	Brussel - Brabant net
DULO – plan	Duurzaam Lokaal Waterplan
GEN	Gewestelijk Expres Net
HST	Hoge Snelheidstrein
IGO Leuven	Intergemeentelijk Opbouwwerk arrondissement Leuven
LNE	departement Leefmilieu en Energie
MICE	Meetings Incentives Congres –Seminars Events
RESOC	Regionaal Sociaal – Economisch Overlegcomité
RO Brussel	Ring Rond Brussel
RUP	Ruimtelijk Uitvoeringsplan
SOS	Sustainable Open Space
START	Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer

VLM Vlaams-Brabant

Diestsevest 25
3000 Leuven

tel. (016) 31 17 00

fax (016) 31 17 99